

Pe Tembiasakue Kañymbygua Ayvu Irundy Pa — Papapy Papyteĩ haña

Mokõiha Ñembyasy — Mbohapyha'ẽ haña Pytyvõha Mokõi haña

Jeff Pippenger
2026-06-11

Hermana White he'i heta jevy pe pasajé Isaíaspe oĩvape Jesús omoñe'ẽ va'ekue pe sinagóga Nazaret-pegua, ndaha'ei año pe omombe'úva Ijapótagua, ha katu avei ohechauka ñane rembiapo. Pe cumplimiento perfecto pe tembiapo oñe'unjívape guare ojejapo umi rupive omoheñóiva pe techaukaha cien cuarenta y cuatro mil-gua.

Ñandejára Tupã Espíritu oĩ che ári; Ñandejára che moĩ poravopyre amombe'u haña marandu porã umi ojejopy va'ekuépe; chembou aipe'a haña umi korasõ opẽva, aikuaauka haña sãsõ umi prisionérape, ha ojepe'a haña kársel rokẽ umi oñeñapytívape; aikuaauka haña Ñandejára rogayhupyrã año, ha ñande Tupã repy haña ára; ambopy'aguapy haña opa umi hasẽvape; amoĩ haña umi Sión-pe oñembyasyvape, ame'ẽ haña chupekuéra iporãva tanimbu rendaguépe, vy'a asykuéra rembiasy rendaguépe, ha mborerohory ao poyhu puku rekovia; ikatu hañaicha ojehero chupekuéra tekojoja vyramáta, Ñandejára ñoty, ha'e haña oñemomba'eguasú. Ha'ekuéra omopu'ãta umi yvy ojeitymbapyréva yma guaréva, omoingove jeyta umi ñembyaipa yma guaréva, ha omyatyrõta umi tavaguasu ogehundi va'ekue, umi ñembyaipa heta ñemoñare aja. Ha umi pytagua oñembo'ýta oñangareko haña pende ovechakuéra rehe, ha umi tetã ambue ra'ykuéra ha'éta pene yvy kokue mboguatahára ha pene parral ñangarekohára. Péro peẽ pejehérata Ñandejára Pa'ikuéra; tapicha kuéra pene renóita ñande Tupã Rembijokuáiha; peẽ pe'úta umi tetã ambue mba'ereta, ha ipu'akápe peñemomba'eguasúta. Pende ñemotĩ rendaguépe pehupytýta mokõi jey; ha ñemondýi rendaguépe ovy'áta hikuái ipojakuépe; upéva ijevvykuérape oguerékóta hikuái mokõi jey pehẽngue; vy'a opa'yva oĩta hesekuéra. Isaías 61:1–7.

Pe artíkulo ohasávape ñañepyrũ ñamombe'u haña pe “ára, jasy, ára ha arýpe” omoheñóiva pe profesía ára rehegua mbohapyra porundy sy ha peteĩ arýpe ha peteĩ pa arapokõi. Aravo ndaiporivéimagui, umi irundy ñe'ẽ ohechaukáva aravo rehegua ojeporuva'erã techaukarãicha umi ára pahápe, amo pehẽnguépe oñembopyahu jeyhápe pe mbohapyha aipo'a guýpe umi mba'e rechaukaha profesiagua pe peteĩha ha mokõiha aipo'a rehegua. Pe “ary” ha'e “Ñandejára arýpe ojeuerohory haña,” ha avei ha'e “ñande Jára Tupã ñemoñarekovai ára.”

Pe “ára”, ha'e “pe ára jejopy vai rehegua”, peteĩ ára tepyme'ẽ jevy ha ñepyrũ mbohováí haña, Moisés omyesakã haguéicha.

Che pe vendetta, ha pe jehepyme'ẽ; hi py osyryryta itiepoppe: hi'ãgui hi'aguĩma iñehundi ára, ha pya'e oumba umi mba'e outava hi'arikuéra. Deuteronomio 32:35.

Isaíaspe ha'e pe “ára roguerohorypyre” ha pe “ára jehepyme'ẽrã”, ha pe ára jehepyme'ẽrã ha'e Moisés “mba'e vai ára”, upépe Laodicea py osyryry oikóvo oguerohupytývo hepyme'ẽ ha

jehepyme'êrã. Pe aravo yvy oryríi guasu rehegua, pe mba'e vai ára, pe ára roguerohoropyre ha pe jasy peteîha opavave ojoaju pe arapokõindy léi ndive. Pe ñe'ê "jasy" Joel-pe ha'e peteî ñe'ê oñemoîva'ekue, hákatu pe ñe'ê oñemoîva'ekue hekopete. Umi traduktór oñemoî pe ñe'ê "jasy" ombohováí haña añetegua rehe, pe ama paha ouhague pe jasy peteîhápe.

Pevy'a haña, upéicharõ, peẽ Siõ ra'ykuéra, ha pevy'a Ñandejára pende Jára rehe; ha'e niko ome'ẽma peẽma ama ypykue tekojoja hañaicha, ha omboguejýta peẽma haña ama, ama ypykue ha ama paha, jasy peteîha ryepýpe. Joel 2:23.

Pe ñe'ê "jasy" ha'e peteî ñemyesakãnte, ndaha'ei pe texto original inspirado rehegua peteî parte. Pe hebreo he'i añoite ama okyha "pe peteîha-pe" térã "ymave guaréicha" — he'iséva Tupã omoîjeytaha ama kuéra hi'araitépe, yma guaréichaite. Hermana White heta jey ombojoja pe movimiento Millerita 1840 guive 1844 peve Pentecostés rehe, omombe'u haña pe ama pahagua umi ára pahápe. Pe ama pahagua ou "ymave guaréicha", ha'éva Pentecostés, ha Hermana White heta jey ombojoja upéva pe léi domingo rehe.

"Pe ánhel oñondivepa oikóva mokõiha ángel marandu ñemombe'úpe omyesakã hañaicha opa yvy ape ári heko mimbipápe. Ko'ápe oñemombe'u peteî tembiapo oguahêtava opa yvy tuichakue javeve ha peteî pokatu ndaha'éiva jepiveguáicha reheve. Pe advento ñemongu'e ary 1840–44 pegua va'ekue peteî jehechauka hechapyrãva Tupã pokatu rehegua; pe peteîha ángel marandu oguahê opa tenda misionérope ko yvy ape ári, ha ambue tetânguérápe oĩkuri pe tuichavéva religiõn rehegua kyre'ỹ oñehecháva'ekue oimeraẽ tetãme pe Reforma siglo XVI-gua guive; hákatu ko'áva ohasáta pe ñemongu'e mbarete guasu rupive pe ñe'ẽmondo paha guýpe pe mbohapyha ángel rehegua.

"Pe tembiapo ojoguáta upe Pentecostés Ára rembiapópe. Yma guare ama'ỹ oñeme'ẽ haguéicha, Espíritu Santo oñehẽvo pe evangelio ñepyrũme, omoheñói haña pe ta'yi hepyetéva, upéicha avei pe ama'ỹ pahaguáva oñeme'ẽta ipahápe oñembyaju haña pe cosecha. 'Upérõ jaikuaáta, ñañeha'ãramo jaikuaa haña Ñandejárape: ha'e osẽ hañaicha oĩma oñembosako'íva ko'ẽjuicha; ha oune ñandéve amaicha, pe ama'ỹ pahaguáva ha pe ama'ỹ yma guaréicha yvy ári.' Oseas 6:3. 'Pevy'a upéicharõ, Siõn ra'ykuéra, ha pevy'a Ñandejára pende Járape; ha'e ome'ẽgui peẽma pe ama'ỹ yma guaréva tekome'ẽ porãme, ha omboguejýta pene ári pe ama, pe ama'ỹ yma guaréva, ha pe ama'ỹ pahaguáva.' Joel 2:23. 'Umi ára pahápe, he'i Tupã, añohtëta Che Espíritu opa yvypóra ári.' 'Ha oikóta, oimeraẽva ohenóiva Ñandejára rera oñesalváta.' Hechos 2:17, 21."

"Pe tembiapo guasu Evangelio rehegua ndopái va'erã peteî jehechauka michĩvévape Tupã pokatu reheguagui pe ojehechaukava'ekue ñepyrũme. Umi profecía oñekumplíva'ekue pe ama tenondegua oñeñohẽrõ guare Evangelio ñepyrũme, upéicha avei oñekumpli jey va'erã pe ama pahápe ipahápe. Ko'ápe oĩ 'umi ára piro'y' rehegua, umi apóstol Pedro oma'ẽ hañaicha tenonderã he'ívo: 'Peñembyasýkena, upéva, ha pejevy Tupã rendápe, pene angaipa ikatu hañaicha oñembogue, oguahẽvo Ñandejára renondégui umi ára piro'y; ha ha'e omondóta Jesús.' Hechos 3:19, 20." The Great Controversy, 611.

Pentecostés ha'e pe "jepe'a" térã pe "ñepyrũ" tembiapo evangeliopegua rehegua, ha pe ama paha pe "pahápe" ha'e pe "opa". Pe peteîha ohechauka pe pahaguápe. Pe peteîha jasy ombojekuaa

Espíritu Santo oñeñohêha pe léi domingope.

“Avave peteĩva ñande apytégui araka’eve ndojapomo’ãi Tupã sello ñanderresivi haña, ñande rekovẽ reko orekóramo peteĩ ky’a térã peteĩ mancha jepe hese. Ñande pópe opyta ñamohenda haña umi defecto ñande rekopegua, ñamopotĩ haña pe ánga róga marangatu opaichagua mba’e ky’águi. Upéi pe ama paha ho’áta ñande ári, pe ama ypy oho’árõ guare umi temimbo’e ári Pentecostés Árape. ...”

“¿Mba’épa pejapo, che pehẽnguekuéra, ko tembiapo tuichaitépe peñembosako haña? Umi oñembojoajúva ko yvy arapyre ohupyty ko arapy ra’ãnga ha oñembosako mymbakuéra ñemongarai haña. Umi ndogueroviáiva ijehe, umi oñemomichĩva Tupã renondépe ha omopotĩva iangakuéra ahetegua rendu rupive, ko’áva ohupyty yvágagui pe ra’ãnga ha oñembosako Tupã sello haña hova renondépe. Pe decreto osẽ vove ha pe techaukaha oñemoĩ vove, ikarákter opytáta potĩ ha marã’ỹva opa ára ñuarã.” Testimonies, volúmen 5, 214, 216.

Pe “jasy” peteĩha ha’e pe léi domingo rehegua, pe “aravo” pe yvyryryĩ guasu rehegua ha’e pe léi domingo rehegua, pe “ára” jehasa asy, jehepyẽ’e ha tepykue rehegua ha’e pe léi domingo rehegua, ha pe “ary” porã oñemoneĩva ha’e pe léi domingo rehegua. Pe profesía pe ñembyasy peteĩha rehegua, oguerékova ciento cincuenta ary, opa pe léi domingo-pe, upépe oñepyrũhápe mbohapy ciento noventa y peteĩ ary ha quince ára.

He’íva pe sexto ánhelpe, pe trompéta orekóvape: “Emosãsõ umi irundy ánhel ojejokóva ysyry guasu Éufratespe”. Ha umi irundy ánhel oñemosãsõ, ojejapóva’ekue peteĩ aravope ñuarã, ha peteĩ árape, ha peteĩ jasy, ha peteĩ añope, ojuka haña mbohapyha pehẽngue yvyporakuérãgui. Apocalipsis 9:14, 15.

Umi “irundy ánhel” oñeñapytĩ va’ekue “ysyry guasu Éufratespe” oñemosãsõ “aravope” pe léi domingoguápe. Oĩ va’ekue profétikamente “oñembosako’i” pe aravo, ára, jasy ha añope ñuarã pe mokõiha jehasa asy rehegua, ojuka haña yvyporakuéra mbohapyha pehẽngue. Tetã peteĩ reko Amérika Joaju ojejukáva pe peteĩha mburuvicharã Biblia profesía reheguápe pe léi domingoguápe, ha Amérika Joaju ha’e peteĩ mbohapyha pe joaju mbohapygui oñemopyendáva pe léi domingoguápe. Pe mokõiha jehasa asy ojeje pe mbohapyha jehasa asýpe, upéicha avei pe mokõiha ánhel ojeje pe mbohapyha ánhelpe.

Umi irundy yvytu ojejora 9/11-pe, ohechauka haña ñepyrũrã oñembyasyva peteĩ ciento cuarenta y cuatro mil rehegua ñemboty haña, ha upe rire pya’e oñeñapytĩ jey. Umi Isaías sesenta y uno-pe oñerrepresentáva, umi ojahe’óva, oñemyasãi jave, oñemyasãi pe Consolador ñeñohẽmbaitépe pe léi dominical-pe, upéva avei ha’e pe “aravo” yvyryryĩ guasu rehegua. Umi ojahe’óva pe año aceptable-pe, ha’e umi mismo ojahe’óva Ezequiel nueve-pe oguerékova Tupã sello. Jesús omoñepyrũ i ministerio ombohéra rupi Isaías sesenta y uno, ha Sister White ombojoaju Iñe’ẽnguéra ñemoherakuã ñande rembiapo ndive.

“Cristo omomarandu hembiaporã ko yvy ape ári, táva Nazaret pe sinagógape, omoñe’ẽrõ guare Isaías marandu hañuágui: ‘Ñandejára Espiritu oĩ che ári, chemongarai haguere amombe’u haña pe Evangelio mboriahúpe guarã; chemondo haña amonguera umi py’a kanguývape, amombe’u haña jepe’a umi ñembiguái, ha tojehecha jey umi ohecha’ỹvape, amoĩ haña

sãsope umi oñembyai vaekue, amombe'u haġuáicha Ñandejára año porã.' Mba'eichaitépa tuicha pe tembiapo oíva henondépe!—Amombe'u haġuáicha Ñandejára año porã. Ko ára ha'e oguereko ára rire ára, oñemyasãi sa'ary aty rire sa'ary atýpe, pe ñehesa'ýijo ára aja pukukue. Tupã oha'arõ ohendu haġua jerure ha mbota; omaña ohecha haġua yvypóra oñemboja hese, pe añoite ikatúva ñanepytyvõ. Ha'e oipotaite oheja rei haġua ipekadokuéra, ha omoġuahẽ chupekuéra imba'erã tee ramo. Ha'e omoġuahẽta opa ánga oñemomiríva ouva hendápe; ko tembiapo ojapo haġua ningo Tupã omongarai ita'ýra peteĩete haġuáicha.”

—Mba'ére piko Cristo nomohu'ãipa pe ñe'ẽ ojehaíva Isaíaspe? Mba'érepa omboyke pe cláusula he'íva: “ha ñande Jára pochy ára”? Ko ñe'ẽjoaju paha ha'e avei añeteguaité pe peteĩhaicha; ha Cristo ndonéi pe añeteguáre iñakãrasy haġua iñokirirĩ rupi, ni oheja haġuáicha peteĩ vorénte umi iñe'ẽte voi ome'ẽ va'ekue iproféta poravopyrépe. Péro ko cláusula paha ha'e va'ekue upe mba'e umi ohendúva ovy'aitéva hese oñemomorã haġua, ha ipy'a inclinado oñemoañetévo, omombe'úvo jepe juicio opa umi ndaha'éiva ijerovia jerure rehegua. Hekovia ome'ẽ rangue tavayguakuérape ñe'ẽ añete, tekojoja ha perdón rehegua, ha'ekuéra ombo'e va'ekue chupekuéra Tupã ndaija'éiha opa tetã ambue yvy tuichakue rehe. Tupã rekotee túvaicha rehegua oñembohasa vai va'ekue, ha oñeñoty yvypóra rekoha'ãnga ha jepokuaa guýpe. Signs of the Times, 14 jasypokõi ary 1897-pe.

“Pe tembiapo Tupã tavayguakuéra ko árape oñemombe'u ñe'ẽ ñepyrũmby rehegua omyesakáva Mesías rembiapo: ‘Ñandejára Tupã Espiritu oĩ che ári, Ñandejára che moĩ haġua hína che rembiapópe amombe'u haġua marandu porã umi imarangatúva-pe; ha'e che mondo aipohano haġua umi korasõ ojeityva'ekuépe, amombe'u haġua sãso umi prisionérope, ha kársel rokẽ jepe'a umi oñeñapytívape; amombe'u haġua Ñandejára ára oguerohoryha, ha ñande Tupã py'arochy ára; amokyre'ỹ haġua opa umi ojahe'óva, amoĩ haġua umi Sión-pe ojahe'óvape, ame'ẽ haġua chupekuéra jeguaka tanimbúgui, vy'a asýpe ñembyasy rendaguépe, ha purahéi ao poyhúgui; haġua ojehero chupekuéra tekojoja vyramáta, Ñandejára ñotýmby, ha'e oñemomba'eguasú haġua.”

“Ha'e omopu'ãta umi tenda yma guaréva oñehundiva'ekue, omopu'ãjeýta umi ñehundi yma guaréva, ha omoatyrdõta umi táva oñembyaíva, umi ñehundi heta ñemoñare aja.” Lake Union Herald, 11 de noviembre de 1908.

Jaike haġua tenonderã pe mokõiha ñehundi jevy mbohapyha ñehundíme, ñanemandu'ava'erã pe marandu ojekuaava'erãha “línea ári línea.” Kóva ohechauka opaite “ára” (hour), “ára” (day), “jasy” ha “ary” Ñandejára Ñe'ẽ he inspirádovape, pe ojokupytyva pe léi domingo rehegua contexto ndive, tekotevẽha avei ojeporu Islam oñembosako'ívo ohupyty haġua pe léi domingo.

Techapyrãrõicha: ñe'ẽ “hora” ojejuhu peteĩ kuationongatupy Testamento Tuja peguápe añoite, ha upe kuatione'ẽ ha'e Daniel kuatione'ẽ. Danielpe, “hora” oñemombe'u po jey.

Ha opa oikéva noñesũiva ha ndojerováí, upe aravópe voi oñemombo va'erã tata haku asýva horno ryepýpe. ... Ko'ãga peẽ peĩramo pejejapó haġuáicha, pende resa'ẽ jave pehendu haġua trompéta, mimby, árpa, sacabuche, salterio ha dulcémele pu, ha opaichagua músika, peñesũ ha pejerovia haġua pe ta'angáre che ajapova'ekue; iporã: ha nda pejeroviáiramo, upe aravópe voi oñemombo va'erã peẽme tata haku asýva horno ryepýpe; ha máva piko pe Tupã penepe'átava

che póguigui? Daniel 3:6, 15.

Hermana White omoĩ jey jey Daniel mbohapyha kapítulo, ha upévare “upe aravo ete” pe léi domingo rehe. Daniel irundyha kapítulope, Daniel oĩ haña haña “peteĩ aravo” pukukue, oñeha’ãvo omyesakã haña pe juicio oútava Nabucodonosor ári.

Upéi Daniel, hérava Belteshazzar, opyta ñemondýipe peteĩ aravo pukukue, ha iñemo’ãnguéra ombohasy chupe. Upérõ mburuvicha guasu oñe’ẽ ha he’i: Belteshazzar, ani haña ndepy’apy pe kéra térã iñemyesakã. Belteshazzar ombohováí ha he’i: Che ruvicha, toiko pe kéra umi nde rayhú’ỹvape guarã, ha iñemyesakã nde enemigo-kuérape guarã. Daniel 4:19.

Daniel oñemondýi “peteĩ aravo” pukukue ohekávo mba’éichapa omomarandúta Nebucadnesárpe pe huísio oútava hi’ári. Daniel ohechauka pe mensahéro peteĩha ánhel remimondóva, omombe’úva pe huísio “aravo” oñuahẽmaha. Iñe’ẽmarandu oñeme’ẽ Nebucadnesárpe, ha peteĩ ary rire, Babilonia ári pe huísio oñuahẽ Nebucadnesár ári.

Upe aravo ogehupyty pe mba’e oñe’ẽva’ekue Nabucodonosor rehe; ha’e oñemosẽ yvyporakuéragui, ha okaru kapi’íre vakaicha, ha hete oñemokýi yvága ysapy reheve, iñakãrague ipukukue peve taguato pepoicha, ha iñapẽ guyrakuéra pẽngueicha. Daniel 4:33.

Daniel oikuaaukáva pe léi domingo oútavotamaha, ha oñuahẽvo, upéva hína pe “ára” ñehusgaha Babilonia ári. Mokõivéva “ára” omombe’u pe léi domingo rehegua, ha upéva hína pe ára yvyryryi guasu rehegua. Nabucodonosor hína pe alfa ha Belsasar pe omega Babilonia rembiasakuepe, ha Belsasar ojejuka upe pyharépe voi pe po jehai ojehechauka hague pe tapia ári.

Upe aravoitépe osẽ peteĩ kuimba’e po kuãnguéra ha ohai pe candeleró rovái, mburuvicha guasu palásio murállá yeso ári; ha pe mburuvicha guasu ohecha pe po pehẽngue ohai va’ekue. Daniel 5:5.

Pe “misma hora” ojeháí va’ekue kuatia ñe’ẽ pe murállá ári ohechauka araka’épa pe léi dominical ojecháíva ohundi pe “murállá” omboja’óva tupao ha Estado pe léi dominicalpe, ha upéi Babilonia opa, oikoháicha avei Estados Unidos pe sexto rréino ramo profecía bíblicape. Rréino sexto ramo, Estados Unidos ha’e hína pe pu’aka oguerékóva mburuvicha guasu ñesãmbyhy setenta ary simbólicore Isaías mokoipa mbohapy-pe, upérõ pe kuña rekovai Tirogua oñembyesarái. Pe rréino térã mburuvicha guasu Isaías oñe’ẽháva hese ha’e umi ára setenta ary, ha pe rréino oguerékova’ekue ñesãmbyhy setenta ary profecía bíblicape ha’e va’ekue Babilonia. Pe ho’a Belsasar Babilonia rehegua ohesegua pe ho’a Estados Unidos rehegua, pe léi dominicalpe, upépe pe kuatia ñe’ẽ pe murállá ári oñembojoaju pe oñe’ẽ haña dragónicha Apocalipsis trece-pe.

Apocalipsis capítulo dieciocho-pe, Babilonia ári ñembojovake oñepyrũ pe léi domingo-pe, versíkulo irundyhápe, upérõ pe mokõiha ñe’ẽ ohechauka iñembojovake ouha peteĩ aravópe ha avei peteĩ árape.

Ha ahendu ambue ñe’ẽ yvágagui, he’íva: Pesẽ chugui, che retaygua, ani haña peikévo hendive iñangaipápe, ha ani hañaicha pehupyty ichugui umi mba’asy vai. Péicha, iñangaipakuéra oguahẽ yvága peve, ha Tupã imandu’a hembiaapo vaikue rehe. Peme’ẽ chupe ojapo haguéicha penderehe, ha pemokõi jevy chupe mokõiháicha hembiapokuéra rire; pe kópa ha’e omyenyhẽ

haguepe, pemyenyhẽ chupe mokõi jevy. Mbovyvépa ombotuichákuri ijehe, ha oikove porãiterei, upeichahápe peme'ẽ chupe jehasa asy ha ñembyasy; ha'e he'i haña ipy'apýpe: Che aguapy peteĩ rréinaicha, ndaha'úi kuña imenave'ýva, ha araka'eve ndahechamo'ãi ñembyasy. Upévore, peteĩ árape outa hi'ári umi mba'asy vai: mano, ñembyasy ha ñembyahýi; ha tata rupive oñehundipaitéta; mbarete niko Ñandejára Tupã ombojovakéva chupe. Ha umi mburuvicha guasu yvy arigua, oporomongakuaáva ha oikovéva hekopoti'ý hañaicha hendive vy'apópe, hasêta hese ha oñembyasyetéta hese, ohechávo itata rendy tataĩ, Oñembo'y mombyry haña okyhyjégui ijehasa asýgui, he'ívo: Ái, ái, pe táva guasu Babilonia, pe táva imbarete! peteĩ aravoitépe ningo oguahẽ nde jehuvai. Apocalipsis 18:4–10.

Hesakã porã porã, Babilonia ári ñehusga oñemboguata mbeguekatúpe oñepyrũ pe domingo léi rehegua versikulo irundyhágui, Tupã ambue ijovecha aty oñehenói jave osẽ haña Babilóniagui. Juan omombe'u pe ára ojehusgaha chupeha peteĩ “ára” ha avei peteĩ “óra” ramo, omoneívo upéicha umi techaukaha aravo rehegua oñentende va'erãha techaukahaicha.

Páskua ojejokova'erã pe jasy peteĩhápe, ha Páskua ojuehecha porã pe kurusúre, ha upéva katu ojuehecha porã pe léi domingoguándi.

Ha Ñandejára oñe'ẽ haña Moisés ha Aarón ndive Egipto retãme, he'ívo: Ko jasy ha'éta peẽme ñuarã jasykuéra ñepyrũ; ha'e va'erã peẽme ary pegua jasy peteĩha. Peñe'ẽ Israel aty guasu pukukue peve, peje haña: Ko jasy ára pahápe, káda kuimba'e toiporavo peteĩ ovecha ra'y, itúva kuéra róga rehehápe, peteĩ ovecha ra'y peteĩ óga peguarã. Ha pe óga michĩterei ramo pe ovecha ra'ýpe ñuarã, toguereko hendive ipy'y róga ykére oikóva, umi tapicha papaha he'iháicha; káda peteĩ hembí'u háicha pejapo pe papaha pe ovecha ra'ýpe ñuarã. Pende ovecha ra'y va'erã ndojarekói haña mba'eve vai, kuimba'e, peteĩ ary gua; peguenohẽ va'erã ovecha apytégui térã kavara apytégui. Ha peñangareko hese pe jasy peteĩteĩme ára irundy pa peve; ha opa Israel aty guasu tavaygua tojukáta ka'aru hañaicha. Éxodo 12:1–6.

Páskua ha'e va'ekue ñepyrũite pe ára Pentekoste rehegua, ha upévore ohechauka Pentekóstepe, ha upéva katu ojoajúma pe léi domingo rehe. Pe tavernákulo oñemopu'ákuri peteĩha árape peteĩha jasýpe, ha upéicha ohechauka pe iglesia ipu'akapávape oñemopu'áramo peteĩ techaukaha ramo pe léi domingope. Pe “aravo”, “ára”, “jasy” ha “ary” pe mokõiha ñembyasýgui ohechauka pe léi domingo, ha línea ári línea, peteĩteĩ umi ñe'ẽ ohechaukáva aravo rehegua ojoajúma pe léi domingo rehe pe contexto oĩ porã jave. Pe léi domingope oñepyrũ pe mokõiha periodo ñembyasýpe papakuéra poguýpe, pe peteĩha hína umi 1.260 ary oguerúva'ekue umi mártir upe periodopegua osapukáiva Ñandejárape pe quinto sellope porandu hañaicha “araka'e peve”, pe mburuvicha guasu papal oñehusga peve. Pe mokõiha ñehuguykue papalpe Jesús oikuaauka hembiguáipe tekotevẽha ani haña ojepy'apy mba'épa he'íta oñemoñesẽrõ guare haña.

Ha peteĩme pene reraha ha pene moĩme haña pochy haña, ani pejepy'apy mba'e peje va'erã, ni pehesa'ýijo voi raẽ: síno opa mba'e oñeme'ẽva peẽme upe aravópe, upéva peje; ndaha'úi niko peẽ peñe'ẽva, síno Espíritu Santo. Marcos 13:11.

Pe peteĩha aipo aña haña, kuimba'ekuéra oñembohasa asy cien cincuenta ary pukukue. Umi ary oñepyrũkuri 27 de julio de 1299-pe ha opa 27 de julio de 1449-pe, umi irundy ánhel oguenohẽrõ guare umi irundy yvytu oñembosako'íva va'ekue pe aravo, ára, jasy ha ary-rã, ojuka haña peteĩ

tercio yvypórape. Pe periodo jehasa asy rehegua ohechauka pe periodo oñemopu'ãha pe mymba ra'anga Estados Unidos-pe. Upe periodo ha'e umi quince ára ojehechaukáva Levítico mokõi paapy-pe, pe trompeta arete guive Pentecostés peve. Pe periodo oñeformaha pe mymba ra'anga ha'e 9/11 guive pe léi dominical peve, ha pe periodo oñeikuaaukaha pe marandu sapukái pyhare mbytegua rehegua ha'e peteĩ fractal pe mymba ra'anga ñemoheñoigui 9/11 guive pe léi dominical peve.

Pe ñepyrũ ha hu'ã avei hína pe alfa ha omega pe mymba ra'anga oñemoheñoi haña rehegua. Peteĩ aty omboheko hína ikarakter pe Tupã sello haña; ambue katu omboheko hína pe mymba ra'anga. Upe ára pukukue Estados Unidos-pe ojehegua pe mismo ára pukukue ndive ko yvy ape ári oñepyrũva pe léi domingo guive. Pe “jasy” ha'e peteĩ símbolo pe jehasa asy rehegua ombopúva oñemoi haña pe ta'anga; upéva pe jasy pe léi domingo-pe, ojehechauka háicha pe versíkulo quince-pe Apocalipsis nueve-pe, avei orrepresenta pe jehasa asy islámico oikóva oñemoi aja pe mymba ra'anga ko yvy ape ári.

Oĩ ambue aplicación profética mba'éichapa pe profecía mokõiha ñembyasy rehegua, ha hi'ára, hi'ára peteĩ, jasy ha ary, ohechauka pe léi domingo rehegua ha Islam ñemosãso oinupã haña Estados Unidos-pe; upéicharamo jepe, tekotevẽ ñañemotenonde ambue puntos gotyo.

Ko'ága ára rupi, ko seis jasy rupi, aikuaauka meme hague Islam mbohapy ñembyasy rehegua oñembojoajuha profétikamente mbohapy ánhel rehe. Jacob ára pahápe ome'ẽ va'ekue Judá rehegua marandu, he'ívo ha'eha pe “parral” oñembojoajúva pe “mburika” rehe, peve Cristo ojerure rupi oñemosãsõ haña pe mburika ijeike porãmbotýpe mboyve, ha ambue línea-kuéra rupi, pe Islam pe ñembyasy peteĩha ha mokõiha rehegua ohechauka pe marandu profético omombaretéva pe ánhel peteĩha ha mokõiha marandu; ha pe Islam pe ñembyasy mbohapyha rehegua ohechauka pe marandu profético pe ánhel mbohapyha rehegua.

Ko'agaita peteĩ capítulo peteĩ lívrogui ohai va'ekue A. T. Jones ojehechaukákuri, ha upéva omombe'u pe hecho peteĩchagua, ha katu ambue tape rupive. Jones oipuru pe gramática ha pe estructura oĩva Apocalipsis-pe ohechauka haña mba'éichapa ndaikatui ojepe'a umi mbohapy trompéta paha “ay” rehegua umi mbohapy ánhel marandu-gui. Ha'e omomba'e guasu pe ánhel peteĩha ndaikatuiha ojepe'a pe mokõiha-gui, ha pe mbohapyha ndaikatuiha avei ojepe'a umi mokõivéva tenondegua-gui. Jones oñecentra umi mbohapy ánhel rehe, ha ha'e omopu'ã jave ijargumento pe joaju ndojepe'áva rehe umi mbohapy ánhel apytépe, pe lógicaite rupive ohechauka avei ndaikatuiha oñemboja'o umi trompéta Apocalipsis 9-pe oĩva umi mbohapy ánhel Apocalipsis 14-pe guáigui. Jambotýta ko artíkulo Jones capítulo reheve.

KAPÍTULO XI. PE TERCER ÁNGEL MENSAJE

“Pe mbohováí upe porandu iñimportantevape ko árape, ‘Mba'épa jajapóta?’, ikatu oñeme'ẽ añete hañaicha umi Siete Trompéta ha ko árape umi tetã guasu kuéra oĩhápe reheve; pe mbohováí niko oñeme'ẽ Ñandejára ñe'ẽ rupive, ko añeteguápe voi hapykuéri.

“Jahecha kuri oĩha ojoaju hañaicha ndojepe'akuaáva umi mbohapy pahápe umi Siete Trompéta-gui, umi Mbohapy Ñembyasy. Pe Siete Trompéta mbyteitépe voi—opa rire pe

Irundyha Trompéta, ha oñepyrũ mboyve pe Poha Trompéta—oĩ jehai: ‘Ha ahecha, ha ahendu peteĩ ánhel ovevéva yvága mbytére, he’íva ñe’ẽ hatáme: Ái, ái, ái, umi yvy ári oikóvape, umi ambue ñe’ẽnguéra trompéta rehegua rupi umi mbohapy ánhel ombopu hañuáva gueteri.’

Apocalipsis 8:13.

“Umi mbohapy Aikóramo oñembojoaju hañuáicha ndojehejáikuaáva umi mbohapy ipahavéva Siete Trompeta-gui, peteĩteĩ peteĩ reheve, ojehechauka hañua opaichagua duda’ỹre pe mba’ére, pe Ángel Poha osuni hañua opa rire, ojehai: ‘Peteĩ aikóramo ohasa ma; ha, péina ápe, mokõi aikóramo ambue outa upe rire.’ Apocalipsis 9:12. Ha pe trompeta poteĩha opa rire, ojehai: ‘Pe mokõiha aikóramo ohasa ma; ha, péina ápe, pe mbohapyha aikóramo ou pya’e. Ha pe ángel sietehápe osuni.’ Apocalipsis 11:15.”

“Ko’ãga, oñembojoaju hañuáicha ndojehejáiriva ko ánhel reheve, omoherakuáva mbohapy Aipochy outava, ha umíva avei oñembojoaju hañuáicha ndojehejáiriva umi mbohapy pahápeguare umi Siete Trompéta apytégui, oĩ pe ‘Mbohapyha Ánhel’ Apocalipsis 14-pe.”

“Ojehecha hañua kóva avei añeteha, marandu’ỹre opaichagua porandu, ñañepyrũkena pe Mbohapyha Ángel Marandúgui, Apocalipsis 14-pe, ha jajapókена hapykuerigua jehapereka umi joaju hañuaiteva’ekue iñepyrũmby peve.

“Umi ñe’ẽ tenondegua pe marandu rehegua ‘pe Mbohapyha Ángel’ rehe ha’e: ‘Ha pe mbohapyha ángel osegí chupekuéra.’ Apocalipsis 14:9. Kóva ohechauka oĩha ambue oho va’ekue tenonderã, umívape pe Mbohapyha Ángel ‘osegí.’”

“Upéicharõ, pema’ẽ pe téxto ohasava’ekuere: ‘Ha upéi ou hapykuéri ambue ánhel.’ Kóva ohechauka peteĩ ánhel avei oĩhague tenonde ko’ágagua mboyve, ha ko va’erã ouramo hapykuéri, upévale oje’e hese ‘ambue.’”

“Ejevý jey ko’ãga pe sexto versículo-pe: ‘Ha ahecha ambue ánhel-pe.’ Kóva avei omoañete peteĩ ánhel ohoha tenonderã, ha upéva rupive ko’va, ovevévo yvága mbyte rupi, oje’e hañua hese ‘ambueha.’”

“Ojere jevývo peve Apocalipsis arandúpe, ndaikatúi jajuhu peteĩ ánhel ambue, pe ánhel Trompéta Pokõiha aõnte ndaipóri hañuáicha, jahupyty peve capítulo diez peteĩha versíkulo; ha upépe jalee: ‘Ha ahecha ambue ánhel mbarete guasu.’ Ko ñe’ẽjoaju, ymaguaréicha, omboaje hañua, ko mba’e mboyve oĩha peteĩ ánhel, ha ko ambue osẽvo, upéva omoheñói oñe’ẽ hañua hese ‘ambue’ ramo.”

“Ojehapóvo guive jeyvo tapykue gotyo, ndajajuhuvéima ángel kuérape, ndaha’éiramo pe Sexta ha pe Quinta Trompéta rembigua ángel kuéra, jahupyty peve capítulo ocho pegua versíkulo pahápe; ha upépe jahupyty pe ypykue, ñamoñe’ẽgui: ‘Ha ahecha, ha ahendu peteĩ ángel’—ndaha’ei ‘ambue ángel,’ síno, tenonderãite, ‘peteĩ ángel.’”

“Upéicha, oñepyrũvo Apocalipsis 8:13-gui, oĩ peteĩ serie ángelkuéra rehegua ojekytýva tapiate ñe’ẽ ‘ambue’ rupive, oho hañua peteĩchaite pe Mbohapyha Ángel Apocalipsis 14-pe peve, hendive imarandu. Upéicha:”

“‘Ahecha ha ahendu peteĩ ánhel.’ Apocalipsis 8:13.

“‘Ha ahecha ótro ánhel ipokatúva mbaretéva.’ Apocalipsis 10:1.

“‘Ha ahecha ambue ánhelpe.’ Apocalipsis 14:6.”

“‘Ha upéi oho ambue ánhel.’ Versíkulo 8.”

«Ha pe ángel mbohapyha osegi chupekuéra». Versíkulo 9.

“‘Ikatu haḡuáicha ko ta’anga isäsyrýva oipytyvõ ohechauka haḡua hesakã porã pe joaju oĩva apytépe pe ánhel omombe’úva umi Mbohapy Aigui paha katu mbohapyva apytégui umi Pokõi Trompéta, ha pe Marandu pe Mbohapyha Ánhel rehegua Apocalipsis 14-pe:

“‘Peteĩha Trompéta Apocalipsis 8:7”

“‘Mbopu Mokõiha Apocalipsis 8:8”

“‘3ha Trompéta Apocalipsis 8:10”

“‘4ha Turuñe’ẽ Apocalipsis 8:12 ‘Peteĩ ánhel’—¡Ai, ai, ai! Apocalipsis 8:13.

“‘5ha Trompéta Apocalipsis 9:1–11 / Peteĩha Aipoasy”

“‘Mbopu 6ha Apocalipsis 9:13 guive 11:13 peve Ay 2ha ‘Ambue ánhel ipoderoso.’ Apocalipsis 10:1”

“‘7ha Trompéta Apocalipsis 11:13–19 Mbohapyha Ái ‘Ambue ánhel. Apocalipsis 14:6

“‘Ojekuaa peteĩ ambue.” Apocalipsis 14:6

“‘Pe ángel mbohapyha osegi chupekuéra.’ Apocalipsis 14:9.

“‘Pe mba’éichapa opa ko’ã mba’e ikatu ojehecha haḡua ko’ã hesakãvévo, ñahesa’ỹijóramo mba’épa añetehápe hína pe Mbohapyha Ángel Marandu ijeheguiete: ijehechaháicha pe ñe’ẽjoaju ‘pe Mbohapyha Ángel’ hesakã porã ohechauka haḡua mbohapy ángel aty apytépe pe mbohapyháva. Oje’e haguéicha yma, ko mbohapy ángel aty, peteĩteĩ oguerúvo peteĩ marandu, ojejuhu Apocalipsis capítulo 14-pe, versículo 6–12-pe. Ko’ã mbohapy ángel marandu oñembojoaju ha oguahẽ hu’ãme pe mbohapyhápe, ha ndopytái osẽ haḡua ipu pe yvy mono’õ mbotýpe, ha oñembosako’i pe Señor ou haḡua omono’õvo.”

“‘Pe tercer Ángel rembiguái voi, ojeikuaaukaháicha pe tercer Ángel ñe’ẽme, ha’e koicha: ‘Ha pe tercer ánhel osegi chupekuéra, he’ívo peteĩ ñe’ẽ hatãme: Oiméramo avave omomba’e pe mymba ha ta’anga, ha orresivi imárka ijekovai térã ipope, upevaite ho’úta Tupã pochykue rymba, oñeñohẽva’ekue oñembojehe’a’ỹre ipochy ryrupé; ha oñembohasa asýta tata ha asúfre reheve umi ánhel marangatu renondépe, ha pe Ovecha Ra’y renondépe: ha ijasýgui osẽva tataĩ ojupíta opa ára ḡuarã; ha ndaipóri pytu’u chupekuéra ára ni pyhare, umi omomba’éva pe mymba ha ta’anga, ha oimeraẽva orresivíva héra márka. Ko’ápe oĩ umi imarangatúva paciencia: ko’ápe oĩ umi ojapóva Tupã mandamiénto ha Jesús jerovia.”’

“‘Kóva ha’e pe Mbohapyha Ángel Marandu oĩháicha, oñemboja’óva umi mokõi ambuégui. Péro añeteguahápe, ndaikatúi ojehecha iñambuéva ramo; ha ndaikatúi oñemoĩ oje’e haḡuáicha oñembo’y haḡuáicha ha’e añoite peteĩ marandu peteĩchagua ha ijeheguínte pe yvy ape ári

guarã; pe ñe'ẽ peteĩhaite voi hese he'ígui: 'Pe Mbohapyha Ángel osegi CHUPEKUÉRA.' Upéicha rupi, umi ñe'ẽ peteĩhaite marandu rehegua rupive voi ñandejererahauka ndaha'úi peteĩnte rehe, síno mokõivére, umi oĩ va'ekue hendyve. Ha pe ñe'ẽ griego oñembohasáva 'osegi' ramo he'iséva ndaha'úi osegui hañuáicha oñemomombyry hañuáicha, ni osegui hañuáinte, síno 'osegi hendive'; soldádo kuéra oseguiháicha ijakapitánpe, térã tembiguái kuéra ijarápe; upévare, 'osegi peteĩme peteĩ mba'épe; oñemoĩ ojejapo haña ojeguerahaukaháicha ipe.' Oje'évo mba'e rehe, he'ise oseguiha peteĩ resultado ramo; osegui 'mba'e oikova'ekue mboyve rupi guarã konsekuénsia ramo.' Upéicha, tapichakuéra rehegua ramo, pe Mbohapyha Ángel osegi hendive umi mokõi ohasava'ekuépe; ha imarandu, mba'e ramo, ou peteĩ resultado térã konsekuénsia ramo umi mba'e ohasava'ekuégui."

"Ha mokõiháre avei ojechai: 'Ha upéi ou ambue ánhel.' Mbohapyha Ánhel ohoháicha Mokõiha rire, upéicha avei Mokõiha Ánhel ou Peteĩha rire. Ha Peteĩhávere ojechai: 'Ha ahecha ambue ánhel oveveha,' h.a.é. Kóva hína peteĩha ko mbohapy aty apytépe. Hendive ou ambue; ha Mbohapyha Ánhel outa hapykuéri. Oĩ peteĩ joapy hekakuáa rendápe; ha katu, umi mbohapy peteĩteĩva joapýpe osẽ rire, upéi oku'e oñondive peteĩrõguáicha. Peteĩha omyasãi imarandu; Mokõiha ou hapykuéri ha oñembojoaju Peteĩhándi; Mbohapyha avei osegi chupekuéra ha oñembojoaju hendivekuéra; upéicha rupi, umi mbohapy oñembojoaju ha oku'évo oñondive ipokatu joajupýpe, omoheñói hikuái peteĩ marandu guasu, mbohapykõi, ñe'ẽ hatãme oñemyasãiva. Opaite tekotevẽ ojapo haña Mbohapyha Ánhel Marandu kompleto haña; ha Mbohapyha Ánhel Marandu ndaikatúi añetehápe oñeme'ẽ noñeme'ẽiramo opa mba'e."

"Mba'épa, upéicharõ, pe marandu mbohapy pehẽnguépe ojehechaukáva?—Ko'ápe oĩ pe peteĩha: 'Ha ahecha ambue ánhel oveveha yvága mbyte rupi, oguerékóva pe evangelio opa'ỹva omombe'u haña umi oikóva yvy áripe, ha opa tetãme, ha opa ñemoñareme, ha ñe'ẽnguéráme, ha tavayguakuérape, he'ívo ñe'ẽ hatãme: Pekyhyje Tupãgui, ha peme'ẽ chupe mborayhu ha jerovia guasu; pe ára imandu'aha haña ijehusga haña oguahẽma: ha peadora pe ojapóva yvága, ha yvy, ha para, ha ykuéra yvu.'

"Kóva pe Mokõiha: 'Ha oho hapykuéri ambue ánhel, he'ívo: Babilonia oguejy, oguejy pe táva guasu, pórke omongaruuka mayma tetãnguéra itekovai rasy pochy ryrúgui.'"

"Ha kóva pe Mbohapyha: 'Ha pe Mbohapyha Ángel osegi chupekuéra, he'ívo peteĩ ñe'ẽ hatãme: Oiméramo peteĩ kuimba'e omomba'e pe mymba guasu ha i ta'ãnga, ha ohupyty imárka ijyvatepe térã ipope, upeva'erã voi hoy'úta pe víno Tupã pochykue rehegua, oñehẽmbyréva jehe'a'ỹre pe kópa ipoxyha guýpe; ha oñembohasa asýta tata ha azúfre rupive umi ángel marangatu renondépe ha pe Ovecha Rymba renondépe; ha ñembohasa asy tatachy ojupíta opa ára guarã; ha ndaipóri pytu'u chupekuéra arakue ha pyharekue, umi omomba'éva pe Mymba Guasu ha i ta'ãnga, ha maymáva ohupytyva héra márka. Ko'ápe ojehechauka umi marangatu paciencia: ko'ápe oĩ umi oñongatúva Tupã mandamiénto ha Jesús jerovia.'"

Peteĩ jehechapyre ko'ã marandu peteĩteĩ ñe'ẽme ohechauka pe apytu'ũ oĩva pe ñe'ẽ griega "followed" pegua, he'iséva "osegui haña peteĩ mba'e rembiapokue ramo." Pe peteĩha ogueru pe evangelio opa ára guarã, oñemoheraña haña opa tekovépe, ohenóiva opavavépe okyhyje haña Tupãgui ha ome'ẽ haña chupe mborayhu ha mimbipa, ha omomba'e haña chupe; mba'érepa oguahẽma Ijovake aravo. Ko marandu ñemboyke omoheñói peteĩ tekoha, ha upéva,

ko ñemboyke rembiapokue ramo, oñemombe'u pe Mokõiha Ángel ñe'ẽme, ha upéva osegi. Ha pe peteĩha Marandu ñemboyke rupi; ha pe ñemboyke rembiapokue rupi, oñemombe'u hañuáicha pe Mokoihápe; oñemoheñoi peteĩ tekoha, ambue rembiapokue ramo, upévare tekotevẽ pe Mbohapyha Ángel tosegui chupekuéra, omomarandu hatã hañuáicha iñe'ẽ mbegue'ỹme pe iñemongyhyjéva ñehenduka umi ivaíva vaiete rehe, oñemoheñoiva mokõi jey rembiapokue ramo pe peteĩha Marandu ñemboykégui.

“Ha pe ñe'ẽ ha tembiapo Ángel Mbohapyha rehegua ojoajuha peteĩcha pe Ángel Peteĩha ndive, upéva ojehecha porã iñe'ẽ paha rupive: ‘Ko'ápe oĩ umi oñongatúva Tupã mandamiénto ha Jesús jerovia’; péva rehe ae niko opavave ára oñemoĩ pe marandu porã opa'ỹva predikasión rembiopotápe. Upéva hína pe mba'e tee Tupã kyhyje ha ñame'ẽ haña chupe gloria, ha ñamomba'e guasu haña ‘upe oja póva yvága, yvy, para ha ykuéra vytytuha.’ Tupã mandamiénto ñongatu ha Jesús jerovia añoite hína pe ikatútava ombojerovia haña oimeraẽ ánga toñembo'y haña ijuísio aravo, pe Ángel Peteĩha he'iháicha ‘oñuahẽma.’”

“Umiñe'ẽ pahaité mbohapyha ánhel rehegua riré pya'e ojehechu ‘peteĩ ñe'ẽ yvágagui he'iva chéve: Ehai: Ojehechasáva umi omano va'ekue omanóva Ñandejára rehe guive ko'ágã guive’—ko aravo guive tenonderãme. Apocalipsis 14:13. Ha upéi pya'e ou ko'ã ñe'ẽ: ‘Ha ama'ẽ, ha péina peteĩ arai morotĩ, ha pe arai ári uguapy peteĩ ojoguáva Yvypóra Ra'ype, iñakã ári uguerekóva peteĩ akã rehegua órova, ha ipópe peteĩ hase arã hã. Ha ambue ánhel osẽ pe témplogui, osapukái hatãme pe uguapývape pe arai ári: Emoinge nde hase, ha emono'õ; oñuahẽma niko ndéve pe aravo remono'õ haña; pe yvy ñemitýngue hi'ajuetéma. Ha pe uguapýva pe arai ári omoinge ihase yvýre; ha pe yvy oñemono'õ.’ Apocalipsis 14:14–16. Ha ‘pe ñemono'õ hína pe ára paha.’ Mateo 13:39.”

“Jey: Mbohapyha Ángel oñe'ẽ peteĩ mba'e rehe iñimportantevévape opavave tapichápe ani haña omomba'e pe mymba ha ta'angamyi, taha'e ha'éva ko'áva; ha, Apocalipsis 19:11–21-gui, jahechakuaa pe mymba ha ta'angamyi oíha ‘oikove’ Ñandejára ou jave yvága arai kuérape, ha ‘mokõivéva’ oñehundiha ijuaju peteĩcha haña ijuaju haña ijúpe ou rory reheve.”

“Ko'ã mba'e ohechauka pe Mbohapyha Ángel maranduha ha'eha peteĩ marandu tuicháva, mbohapy hendáicha, ñe'ẽ hatáva, osẽva opa tetãme, opa ñemoñarépe, opa ñe'ẽme ha opa tavayguápe, pe Ñandejára ou jeýta mboyve; ha upéva omongakuaa yvy ñemono'õ, ha ombosako'i peteĩ tavayguakuéra oñembosako'imava Ñandejárape guarã, Juan el Bautista maranduha ombosako'i haguéicha tape pe Ñandejára ou haña peteĩha. Ha upévare ha'e hína Tupã marandu paha, ombotyva, ko yvy ape ári guarã.”

“Ha ko'ágã, péicha rupi ñahesakã porã riré mba'épa pe Mbohapyha Ánhel rembiague ijeheguiete, pe marandu joaju umi tetã guasu ko'ágagua ndive ikatu ojehechakuaa porãve jaikuaa porãvo Pe Aravo Mbohapyha Ánhel Rembiague rehegua.” A. T. Jones, The Great Nations of Today, 114.